



DEN NORSKE KIRKE

Oslo Biskop

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Dato
16.10.02

Vår ref.
02/164-2 JER

Deres ref.

Deres dato

HØRING

NOU 20002: 1 FORTID FORMER FRAMTID – UTFORDRINGER I EN NY KULTURMINNEPOLITIKK

Vi viser til brev av 19. september 2002 fra Kultur- og kirke departementet hvor biskopene inviteres til å uttale seg om ovennevnte offentlige utredning.

Oslo biskop vil fremhold følgende.

1. Kirkebygg som viktige kulturminner

Kirkebyggene representerer en viktig kulturskatt i det norske samfunn. De gir folk linjer og tilknytning til generasjoner før oss. De er således viktige symbolsteder i lokalmiljøet og i den lokale og nasjonale kulturarv. De må derfor sikres for senere generasjoner. Det er derfor et rimelig prinsipp at når fredning av en bygning skal følges opp med økonomiske ressurser fra det offentlige. Det er viktig å fremholde at staten har et overordnet felles ansvar for at vår kulturarv holdes i god hevd. Det er en utfordring her å finne frem til en kostnadsfordeling mellom det statlige og det kommunale bidrag i denne sammenheng. Det er viktig å slå fast at ansvaret kan ikke hvile på den enkelte kommune alene. Kirkebyggene representerer en vesentlig del av det samlede behov på kulturminnefeltet. Jeg viser her til side 70 i utredningen der det heter at kirkenes behov utgjør nærmere 40 % av det samlede behov.

Jeg er tilfreds med at det i forhold til middelalderkirker skal det innføres en statlig tilskuddsordning. Likeledes støtter jeg at stavkirkene skal vurderes særskilt. Disse representerer en verdenskulturell arv. Bevaringen av disse må derfor sees i en større sammenheng og vurderes uavhengig av eiers egen evne til å forestå nødvendig vedlikehold. Vedlikeholdsgraden for disse byggene må være slik at ettertiden kan bedømme det slik at vi virkelig tok vare på våre stavkirker.

2. Kirkebygg som bruksbygg

Biskopen vil holde frem at de fleste fredede kirker også er bruksbygg. Ansvarlig bruk utvikler og skaper et eierforhold til byggene og blir slik sett en viktig del av den løpende kulturforvaltningen. Ordinær kirkelig bruk må gis tilstrekkelig rom. Det betyr også at det må gis adgang til nødvendige tilpasninger for en hensiktsmessig bruk. Dette gjelder særlig i

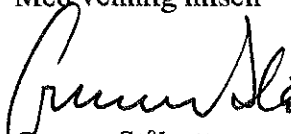
forhold til særlige grupper. Jeg tenker her særlig på bevegelseshemmede. Likeledes må reversible tiltak i noen grad kunne godkjennes når de ikke forringer den totale verdien av minnesmerket. De museale hensyn må derfor ikke veie så tungt at de hindrer en forsvarlig, praktisk bruk av fredede kirker. Den vektlegging utredningen har på at i forhold til kulturminner skal kulturminners bruk vektlegges mer enn tidligere, er et viktig overordnet prinsipp for kulturminneforvaltningen av kirkene.

Dessuten støtter jeg det hovedprinsippet at avgjørelser må treffes så nær brukerne som mulig. Jeg vil derfor vise til det rundskrivet, T 3/2000 om Forvaltning av kirke, kirkegård og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø som Kirkedepartementet og Miljøvern-departementet har sendt ut som retningsgivende for forvaltningen innenfor den kirkelige sektor. De prinsipper som er knesatt her, bør kunne danne grunnlag for forvaltningen innenfor andre områder innenfor kulturminnevernet.

3. Opplysningsvesenets fond

Biskopen vil her fremholde at det må utvises særdeles stor forsiktighet knyttet til å bruke midler fra Opplysningsvesenets fond til kulturminnevernet. Unntatt her vil kunne være at dette fondet som eier av fredede prestegårder, vil måtte utrede aktuelle kostnader. Avkastningen av Opplysningsvesenets fond bør ikke sees som en hovedkilde for finansiering av ulike behov for eldre kirker.

Med vennlig hilsen


Gunnar Stålsett



Kopi - Kultur- og kirkedepartementet